

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Janusz Sulima (spr.)
Sędziowie	SSA Andrzej Czapka SSA Alina Kamińska
Protokolant	Anna Lasota

przy udziale prokuratora Sławomira Małachowskiego

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2021 r. sprawy:

H. O. i G. O.

oskarżonych z art. 176 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku Prawo Geologiczne i Górnicze w zb. z art. 278 §1 k.k. w zb. z art. 288 §1 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k.

z powodu apelacji obrońcy oskarżonych i pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży

z dnia 15 października 2020 r., sygn. akt II K 2/20

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zwalnia oskarżycieli posiłkowych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze;

III. zasądza od oskarżonych H. O. i G. O. na rzecz Skarbu Państwa po 780 złotych tytułem opłaty za II instancję i obciąża ich pozostałymi kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze po 1/4 części.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 17/21	
Załącznik dołącza się w każdym	1		

<p>przypadku. Podać liczbę załączników:</p>		
<p>1. CZĘŚĆ WSTĘPNA</p>		
<p>1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>wyrok Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 15 października 2020 roku, sygn. akt II K 2/20</p> <p>Ponieważ wniosek o uzasadnienia został złożony jedynie przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych jedynie co do nałożonego na oskarżonych obowiązku wykonania prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 9 lutego 2018 r., sygn. akt I C 253/16, uzasadnienie, stosownie do treści art. 457 §2 k.p.k. w zw. z art. 423 §1a k.p.k. zostało ograniczone tylko do tej części wyroku, którego wniosek dotyczy.</p>		

1.2. Podmiot wnoszący apelację		
oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
oskarżyciel posiłkowy		
oskarżyciel prywatny		
obrońca		
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
inny		
1.3. Granice zaskarżenia		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
na korzyść na niekorzyść	w całości	
w części	co do winy	
co do kary		
	co do środka karnego lub innego	

	rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć	

	wpływ na treść tego orzeczenia			
	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
	art. 439 k.p.k.			
	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
uchylenie	zmiana			
2. USTALENIE FAKTÓW W ZWIĄZKU Z DOWODAMI PRZEPROWADZONYMI PRZEZ SĄD ODWOŁAWCZY				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.2. Ocena dowodów				
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)				
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu		

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW I WNOSKÓW			
Lp.	Zarzut		
1 2.	rażąca niewspółmierność zastosowania środka z art. 72 §1 pkt 8 k.k. z uwagi na określenie zbyt długiego terminu wykonania orzeczonego obowiązku, co jest sprzeczne z art. 2 §1 pkt 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 75 §2 k.k. w zw. z art. 75 §4 k.k. z uwagi na umożliwienie oskarżonym uniknięcia konsekwencji mimo niezrealizowania orzeczenia karnego, co stanowi nieosiągnięcie zadań postępowania karnego w zakresie umacniania poszanowania prawa i zasad współzycia	zasadny częściowo zasadny niezasadny	

	<p>społecznego oraz skutkuje nieuwzględnieniem prawnie chronionych interesów pokrzywdzonych,</p> <p>brak orzeczenia obowiązku realizacji cywilnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku będącego immanentnie związanym z wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży, co także skutkuje nieuwzględnieniem prawnie chronionych interesów pokrzywdzonych z uwagi na ponoszenie niebagatelnych kosztów postępowania odwoławczego wywołanych apelacją oskarżonych w sprawie cywilnej</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Na wstępie podnieść należy, że Sąd I instancji nie był zobligowany do</p>			

nałożenia na oskarżonych obowiązku wykonania prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łomży Wydział Cywilny z dnia 9 lutego 2018 roku, sygn. akt I C 253/16.

Mało tego, w orzecznictwie sądów powszechnych można spotkać pogląd, że nałożenie takiego obowiązku w związku z zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności jest niemożliwe. Podstawą prawną nałożenia takiego obowiązku może być jedynie przepis art. 72 §1 pkt 8 k.k. Przepis ten stanowi, że zawieszając wykonanie kary sąd może zobowiązać skazanego do innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie

przestępstwa.

**Nażalenie więc
obowiązku z tego
przepisu może
nastąpić jedynie
wówczas, gdy
jego wykonanie
może zapobiec
powrotowi do
przestępstwa.**

**Sąd Apelacyjny
w Białymstoku w
wyroku z dnia
21 marca 2013
roku, wydanym
w sprawie II AKa
59/13 wyraził
następujący
pogląd: „Przepis
z art. 72 §1 pkt
8 k.k. przewiduje
możliwość
zobowiązania
oskarżonego do
innego
stosownego
zachowania w
okresie próby,
ale pod
warunkiem, że
może to zapobiec
popętnieniu
ponownie
przestępstwa.**

**Zobowiązanie
zaś do
wykonania
orzeczenia sądu,
zasądzającego
należność na
rzecz
pokrzywdzonej
spółki, nie jest
zobowiązaniem,
które sąd może
nałożyć w trybie
ww. przepisu.”
Takie same
stanowisko Sąd
Apelacyjny w**

**Białymstoku
zajął w sprawach
o sygn. akt II
AKa 119/16 oraz o
sygn. akt II AKa
214/16.**

**Pomimo tych
orzeczeń Sąd
Apelacyjny w
niniejszej
sprawie zajął
odmienne
stanowisko,
uznając, że
nałożenie na
oskarżonych
obowiązku
wykonania
orzeczenia w
innej sprawie
może zapobiec
popętnienia
przestępstwa.
Może to bowiem
przyczynić się do
powstrzymania
oskarżonych
przed
popętnieniem
przestępstw z
chęci osiągnięcia
korzyści
majątkowej.**

**Należy jednakże
mieć na
względzie, że
na oskarżonych
może być
nałożony w
okresie próby
obowiązek, który
mogą oni realnie
wykonać.**

**Wyrokiem z dnia
9 lutego 2016
roku Sąd
Okręgowy w
Łomży Wydział**

I Cywilny w Łomży w sprawie o sygn. akt I C 253/16 zasądził od oskarżonych na rzecz pokrzywdzonych niebagatelną kwotę 1.795.237,37 złotych.

Wykonanie tego wyroku przez oskarżonych, wobec których toczą się postępowania egzekucyjne, w krótkim okresie czasu jest w gruncie rzeczy niemożliwe.

Podkreślić jednocześnie należy, że również w interesie pokrzywdzonych jest takie ukształtowanie wyroku, aby ich roszczenia zostały zaspokojone.

Bynajmniej nie leży w ich interesie, aby oskarżeni nie będąc w stanie sprostać nałożonemu na nich obowiązkowi znaleźli się w więzieniu. Tak zaś mogłoby się stać, gdyby termin do wykonania tego

obowiązku został skrócony.

Ustalenie czasu wykonania tego obowiązku na okres tożsamy z okresem próby bynajmniej nie oznacza, że oskarżeni nie będą obawiać się zarządzenia wobec nich wykonania orzeczonych kar pozbawienia wolności.

Zarządzenie wykonania kar może przecież nastąpić w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. Jest to w pełni wystarczający czas, aby wszcząć i zakończyć prawomocnie postępowanie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Ponadto procedowanie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary można zacząć jeszcze przed upływem okresu próby, jeżeli zostanie stwierdzone, że oskarżeni zupełnie lekceważą

nałożony na nich obowiązek. Stan pandemii wcale nie przyczynił się do wydłużenia prowadzonych w tym przedmiocie postępowań.

W każdym razie nałożenie na oskarżonych obowiązku wykonania wyroku wydanego w sprawie cywilnej w terminie tożsamym z okresem próby nie spowoduje, że oskarżeni będą mogli, bez konsekwencji dla nich, nie wykonać tego obowiązku.

Orzeczenie wobec nich kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania z jednoczesnym obowiązkiem wykonania wyroku zasądzonego od nich bardzo pokaźną kwotę jest istotną dolegliwością.

Nie można zatem twierdzić, jak czyni to pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych, że wymierzona

kara w zaskarżonym wyroku jest iluzoryczna. Oskarżeni będą musieli liczyć się z tym, że niewykonanie w całości nałożonego na nich obowiązku może skutkować zarządzeniem wykonania wobec nich kar pozbawienia wolności.

Nałożenie na oskarżonych obowiązku z art. 72 §1 pkt 8 k.k. ma przede wszystkim na celu zapobieżenie popełnienia ponownie przez nich przestępstwa. Zasadne jest przede wszystkim to, żeby oskarżeni w okresie próby naprawili wyrządzoną przez nich szkodę. Nie jest zatem celowe zobowiązanie oskarżonych również do wykonania orzeczenia zasądzonego od nich koszty procesu poniesione przez pokrzywdzonych w postępowaniu

odwoławczym w sprawie cywilnej. Ponadto brak takiego zobowiązania bynajmniej nie oznacza, że oskarżeni nie muszą wykonać orzeczenia w zakresie tych kosztów. Oskarżyciele posiłkowi mogą dochodzić tych należności w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika. Nie ulega wątpliwości, że wykonanie przez oskarżonych nałożonego przez Sąd Okręgowy na nich obowiązku w okresie próby będzie dla nich niezmiernie uciążliwe. Tym samym nie ma konieczności, mając na względzie cel jaki przyświeca nakładanym obowiązkom na podstawie art. 72 §1 k.k., zobowiązywać oskarżonych do wykonania jeszcze innych orzeczeń.

Wniosek

<p>zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie wobec oskarżonych na podstawie art. 72 §1 pkt 8 k.p.k. zobowiązania do wykonania prawocnego wyroku z dnia 9 lutego 2018 r. Sądu Okręgowego w Łomży I Wydział Cywilny, sygn. akt I C 253/16 oraz wyroku z dnia 6 lutego 2019 r. Sądu Apelacyjnego w Białymstoku sygn. akt I ACa 811/18 w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia karnego.</p>	<p>zasadny częściowo zasadny niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Niezasadność zarzutów apelacyjnych determinowała nieuwzględnienie wniosku apelacyjnego.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE</p>		

UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
1.		
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
<i>Utrzymano wyrok w zakresie winy, wymierzonej kary i nałożonych na oskarżonych obowiązków w okresie próby.</i>		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
<i>Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny. Wina oskarżonych nie nasuwa żadnych wątpliwości.</i>		

Przyjęta przez ten sąd kwalifikacja prawna przypisanego przestępstwa jest prawidłowa. Wymierzone kary nie są rażąco niewspółmierne. Jak wcześniej wyjaśniono, nałożenie na oskarżonych obowiązku wykonania orzeczenia zapadłego w postępowaniu cywilnym w terminie dwóch lat nie jest rażąco niewspółmierne.

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji

1.	Przedmiot i zakres zmiany	
----	---------------------------	--

--	--

Zwięźle o powodach zmiany	
---------------------------	--

--	--

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji

--	--

5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia			
1.1.		art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II i III	Względy słusznościowe przemawiały za zwolnieniem na podstawie art. 624 §1 k.p.k. oskarżycieli posiłkowych od ponoszenia kosztów sądowych w części związanej z wywiedzoną przez ich	

**pełnomocnika
apelacją.**

**O opłacie za II
instancję
orzeczono na
podstawie art. 8,
art. 2 ust. 1 pkt
3 i art. 3 ust.
1 ustawy z dnia
23 czerwca 1973
roku o opłatach
w sprawach
karnych (t. j. Dz.
U. z 1983 r. Nr 49,
poz. 223 z późn.
zm.).**

**Ponieważ
apelacja na
wniesiona na
korzyść
oskarżonych nie
została
uwzględniona,
zostali oni
stosownie do
treści art. 636
§2 k.p.k. w
zw. z art. 633
k.p.k. obciążeni
pozostałymi
kosztami
sądowymi w
części dotyczącej
wywiedzionej na
ich rzecz apelacji.**

7. PODPIS